

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Avined
T.a.v. de heer E. Hubers, voorzitter
Postbus 2703
3430 GC NIEUWEGEIN

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 9 maart 2020
Betreft Wijziging salmonellabestrijding

Ons kenmerk
DGA-PAV / 20041201

Uw kenmerk
2020-070-RtL-B0004

Geachte heer Hubers,

Ik wil bij deze reageren op uw brief waarin u uw ongenoegen uit over de aanpassing van de werkwijze bij een geconstateerde salmonellabesmetting in vermeerderingskoppels pluimvee.

Ook ik heb tot mijn ongenoegen moeten constateren dat de Europese Commissie dit jaar de uitleg over de Nederlandse bestrijdingsaanpak waarin een verificatieonderzoek plaatsvindt na iedere eerste positieve testuitslag, niet meer acceptabel vindt.

Nederland heeft tot nu toe verdedigd dat onze aanpak effectief is, de voedselveiligheid waarborgt en voorkomt dat gezonde dieren onnodig gedood worden. In het overleg op 23 januari is echter uitvoerig toegelicht dat de Europese Commissie nu strikt vasthoudt aan de EU-regelgeving die feitelijk geen ruimte laat voor de routinematige hertest die Nederland uitvoert bij elke eerste positieve testuitslag. De Commissie heeft Nederland erop gewezen dat Verordening nr. 200/2010 slechts in uitzonderingsgevallen toestaat om zo'n hertest te doen.

Bij de totstandkoming van de huidige EU-regelgeving in 2003 heeft de Europese Unie ervoor gekozen om vermeerderingsdieren bij een geconstateerde besmetting meteen uit productie te nemen. Aanleiding was de aanname dat het hertesten niet altijd goed in staat zou zijn om een salmonellabesmetting accuraat aan te tonen. Het gaat daarbij vooral ook om koppels dieren waarin slechts een gering deel van de dieren besmet is. Dat is een risico voor de voedselveiligheid. Andere lidstaten en de Europese Commissie gaan daar nu ook nog steeds van uit.

Ik wil daar aan toevoegen dat het de verantwoordelijkheid is van de Europese Commissie om erop toe te zien dat de lidstaten zich houden aan gezamenlijke afspraken. De Europese Commissie stelt zich op het standpunt, en ik moet dat onderschrijven, dat unilateraal afwijken van regelgeving niet acceptabel is, ook als een lidstaat zoals in dit geval, daarvoor goede gronden meent te hebben. Als een lidstaat van mening is dat een voorschrift niet accuraat of achterhaald is, zal de lidstaat daarover met andere lidstaten en de Commissie het gesprek moeten aangaan zodat regelgeving zo nodig wordt aangepast. In deze situatie bevindt Nederland zich nu.

Om de claim te kunnen onderbouwen dat de Nederlandse aanpak verantwoord is heeft het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit eind 2019 aan Wageningen University and Research (WUR) gevraagd om de verschillende bestrijdingsaanpakken te vergelijken en een wetenschappelijk onderbouwde evaluatie te maken van de mate waarin het hertesten een salmonellabesmetting in een koppel, accuraat kan aantonen. Dit vergelijkend onderzoek moet de noodzakelijke wetenschappelijke onderbouwing geven, of daarvoor aanknopingspunten leveren, die de Europese Commissie en andere lidstaten kan overtuigen dat het hertesten accuraat kan worden uitgevoerd en dat het huidige strenge EU-voorschrift niet per se nodig is.

Ik betreur het dat de aanpassing van de bestrijdingsaanpak zoals u stelt, inderdaad leidt tot hogere kosten voor de sector. Om deze reden, maar ook omdat ik het doden van dieren als bestrijdingsmaatregel tegen dierziektes zoveel mogelijk wil vermijden, zal ik mij inzetten in Brussel voor andere voorschriften die beter tegemoet komen aan deze belangen.

Tot slot een paar opmerkingen over het plotselinge karakter van het besluit. Het besluit van de Commissie over de Nederlandse bestrijdingsaanpak is gekoppeld aan een beslissing over de toekenning van EU-subsidies voor het gehele salmonella-programma. Die laatste beslissing moet de Commissie elk jaar uiterlijk 31 januari nemen. Het ministerie werd op maandagavond 20 januari op de hoogte gesteld van het besluit dat de Nederlandse aanpak voor de Commissie niet meer acceptabel is en daarom de financiering voor 2020 zou afwijzen. Kort daarna, in het overleg van 23 januari, bent u daarover ingelicht. Niet alleen stond de gehele financiering voor 2020 op het spel. Ook bestaat de kans dat de Europese financiering over voorgaande jaren wordt ingetrokken. Bovendien kan Nederland officieel in gebreke worden gesteld. Dat heeft gevoelige reputatieschade tot gevolg en kan ook aanzienlijke gevolgen hebben voor de afzet van pluimvee en pluimveeproducten in en buiten de EU. Al met al wil Nederland deze risico's niet lopen, temeer daar het onvermijdelijk is dat Nederland gewoon aan de Europese regelgeving moet voldoen nu de Commissie voorlopig een punt achter de discussie heeft gezet. Dat neemt niet weg dat ik zoals gezegd, mij zal inzetten om te komen tot Europese voorschriften die het vertrouwen krijgen van andere lidstaten en voorkomen dat dieren onnodig worden gedood.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.